

Bilag 1 Erhvervsgrupperinger

Grupperinger				Dansk branchekode 1993 (DB93)	
9	27	53	130		
1			Landbrug, fiskeri og råstofudvinding		Agriculture, fishing and quarrying
0109			Landbrug, gartneri og skovbrug		Agriculture, horticulture and forestry
	01109	011009	Landbrug	53-standard	Agriculture
	01129	011209	Gartnerier, planteskoler og frugtplantager	53-standard	Horticulture, orchards etc.
	01400	014000	Maskinstationer, anlægsgartnere mv.	53-standard	Agricultural services; landscape gardeners etc.
	02000	020000	Skovbrug mv.	53-standard	Forestry
0500	05000	050000	Fiskeri mv.	27-standard	Fishing
1009			Råstofudvinding		Mining and quarrying
	11000	110000	Udvinding af råolier og naturgas mv.	53-standard	Extr. of crude petroleum, natural gas etc.
	14009	140009	Udvinding af grus, ler, sten, salt mv.	53-standard	Extr. of gravel, clay, stone and salt etc.
2			Industri		Manufacturing
1509	15009		Nærings- og nydelsesmiddelindustri		Mfr. of food, beverages and tobacco
		151000	Slagterier mv.	111-standard	Production etc. of meat and meat products
		152000	Forarbejdning og konservering af fisk og fiskeprodukter	152010-30	Processing etc. of fish and fish products
		153000	Forarbejdning og konservering af frugt og grøntsager	153100-153300	Processing etc. of fruit and vegetables
		154000	Fremstilling af vegetabiliske og animalske olier samt fedtstoffer	154100-154300	Mfr. of vegetable and animal oils and fats
		155000	Mejerier og isfabrikker	111-standard	Mfr. of dairy products
		156009	Fremstilling af stivelsesprodukter, chokolade- og sukkervarer mv.	156-157,1584-89	Mfr. of starch, chocolate and sugar products
		158109	Fremstilling af brød, kager og kiks	158110, 158200	Mfr. of bread, cakes and biscuits
		158120	Bagerforretninger	111-standard	Bakers' shops
		158300	Sukkerfabrikker og -raffinaderier	158300	Manufacture of sugar
		159000	Drikkevareindustri	111-standard	Mfr. of beverages
		160000	Tobaksindustri	111-standard	Manufacture of tobacco products
1709	17009		Tekstil-, beklædnings- og læderindustri		Mfr. of textiles, wearing apparel, leather
		170000	Tekstilindustri	111-standard	Mfr. of textiles and textile products
		180000	Beklædningsindustri	111-standard	Mfr. of wearing apparel; dressing etc. of fur
		190000	Læder- og fodtøjsindustri	111-standard	Mfr. of leather and leather products
2009			Træ-, papir- og grafisk industri		Mfr. of wood products, printing and publ.
	20000	200000	Træindustri	53-standard	Mfr. of wood and wood products
	21009		Papir og grafisk industri		Mfr. of paper prod.; printing and publish.
		210000	Papirindustri	111-standard	Mfr. of pulp, paper and paper products
		221200	Udgivelse af dagblade	111-standard	Publishing of newspapers
		221309	Udgiver- og forlagsvirksomhed ekskl. dagblade	111-standard	Publishing activities, excluding newspapers
		222009	Trykkerier	111-standard	Printing activities etc.
2309			Mineralolie-, kemisk- og plastindustri. mv.		Mfr. of chemicals, plastic products etc.
	23000	230000	Mineralolieindustri mv.	53-standard	Mfr. of refined petroleum products etc.
	24000		Kemisk industri		Mfr. of chemicals and man-made fibres etc.
		241109	Fremstilling af industrigasser og uorganiske basiskemikalier	241100, 241300	Mfr. of industrial gases and inorganic basic chemicals
		241209	Fremstilling af farvestoffer, pigmenter samt organiske basiskemikalier	241200, 241400	Mfr. of dyes, pigments and organic basic chemicals
		241500	Fremstilling af kunstgødning	241500	Manufacture of fertilizers etc.
		241617	Fremstilling af basisplast og syntetisk gummi	241600-241700	Mfr. of plastics and synthetic rubber
		242000	Fremstilling af pesticider og andre agrokemiske produkter	242000	Manufacture of pesticides and other agro-chemical products
		243000	Fremstilling af maling, lak, trykfarver mv. samt tætningsmaterialer	243000	Mfr. of paints, printing ink and mastics
		244000	Medicinalindustri	111-standard	Mfr. of pharmaceuticals etc.
		245070	Fremstilling af rengøringsmidler samt øvrige kemiske produkter	245110-247000	Mfr. of detergents and other chemical products

Bilag 1 (fortsat)

Erhvervsgrupperinger

Grupperinger				Dansk branchekode 1993 (DB93)	
9	27	53	130		
		25000	Gummi- og plastindustri		Mfr. of rubber and plastic products
		251122	Fremstilling af gummiprodukter samt plastemballage mv.	251100-252200	Mfr. of rubber products and plastic packing goods etc.
		252300	Fremstilling af bygningsartikler af plast	252310-252390	Mfr. of builders' ware of plastic
		252400	Fremstilling af andre plastprodukter	252410-252490	Manufacture of other plastic products n.e.c.
	2600	26000	Sten-, ler- og glasindustri mv.		Mfr. of other non-metallic mineral products
		261126	Glas- og keramisk industri	261100-262600	Mfr. of glass and ceramic goods etc.
		263053	Fremstilling af cement, mursten, tagsten, fliser, kakler mv.	263000-265300	Mfr. of cement, bricks, tiles, flags etc.
		266080	Fremstilling af produkter af beton, cement, asfalt, stenuld mv.	266110-268290	Mfr. of concrete, cement, asphalt and rockwool products
	2709		Jern- og metalindustri		Mfr. of basic metals and fabr. metal prod.
		27009	Fremstilling og forarbejdning af metal		Mfr. and processing of basic metals
		271000	Jern- og stålværker	271000	Mfr. of basic ferrous metals
		272030	Forarbejdning af jern og stål	272100-273500	First processing of iron and steel
		274000	Fremstilling af ikke-jernholdige metaller	274100-274500	Mfr. of basic non-ferrous metals
		275000	Støbning af metalprodukter	275100-275400	Casting of metal products
		281009	Fremstilling af byggematerialer af metal	111-standard	Mfr. of construct. materials of metal etc.
		286009	Fremstilling af håndværktøj, metalemballage mv.	111-standard	Mfr. of hand tools, metal packaging etc.
		29000	Maskinindustri		Mfr. of machinery and equipment n.e.c.
		291000	Fremstilling af skibsmotorer, kompressorer mv.	111-standard	Mfr. of marine engines, compressors etc.
		292000	Fremstilling af andre elektriske maskiner til generelle formål	111-standard	Mfr. of other general purpose machinery
		293000	Fremstilling af landbrugsmaskiner	111-standard	Mfr. of agricultural and forestry machinery
		294009	Fremstilling af maskiner til industri mv.	111-standard	Mfr. of machinery for industries etc.
		297000	Fremstilling af husholdningsapparater	111-standard	Mfr. of domestic appliances n.e.c.
		30009	Elektronikindustri		Mfr. of electrical and optical equipment
		300000	Fremstilling af kontormaskiner og edb-udstyr	300100-300200	Mfr. of office machinery and computers
		310000	Fremstilling af andre elektriske maskiner og apparater	311010-316290	Mfr. of other electrical machinery and apparatus
		320000	Fremstilling af telemateriel mv.	111-standard	Mfr. of radio and communicat. equipm. etc.
		330000	Fremstilling af medicinsk udstyr, instrumenter, ure mv.	111-standard	Mfr. of medical and optical instrum. etc.
		35009	Transportmiddelindustri		Mfr. of transport equipment
		340000	Fremstilling af biler mv.	341000-343000	Manufacture of motor vehicles etc.
		351000	Skibsværfter og bådebyggerier	111-standard	Building and repairing of ships and boats
		352050	Fremstilling af transportmidler ekskl. skibe og biler mv.	352000-355000	Mfr. of transport equipment excl. ships, motor vehicles etc.
	3600	36000	Møbelindustri og anden industri		Mfr. of furniture; manufacturing n.e.c.
		361000	Møbelindustri	111-standard	Mfr. of furniture
		362060	Fremstilling af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	362100-366390	Mfr. of toys, gold and silver articles etc.
		370000	Genbrug af affaldsprodukter	371000-372000	Recycling of waste and scrap
3	4009	40009	Energi- og vandforsyning		Electricity, gas and water supply
		401000	Elforsyning	111-standard	Production and distribution of electricity
		402000	Gasforsyning	111-standard	Manufacture and distribution of gas
		403000	Varmeforsyning	111-standard	Steam and hot water supply
		410000	Vandforsyning	111-standard	Collection and distribution of water
4	4500	45000	Bygge- og anlægsvirksomhed		Construction
		450001	Nybyggeri	NR-definition	Construction of new buildings
		450002	Reparation og vedligeholdelse af bygninger	NR-definition	Repair and maintenance of buildings
		450003	Anlægsvirksomhed	NR-definition	Civil engineering
		450004	Materialer til bygnings reparation	NR-definition	Construction materials for own-account repair

Bilag 1 (fortsat) Erhvervsgrupperinger

Grupperinger				Dansk branchekode 1993 (DB93)	
9	27	53	130		
5			Handel, hotel- og restaurationsvirks. mv.		Wholesale and retail trade; hotels, restaurants
5000	50000		Handel m. biler, autorep., servicestationer		Sale and repair of motor vehicles etc.
		501009	Handel med biler, motorcykler mv.	111-standard	Sale of motor vehicles, motorcycles etc.
		502000	Autoreparation	111-standard	Repair and maintenance of motor vehicles
		505000	Servicestationer	111-standard	Service stations
5100	51000	510000	Engros- og agenturhandel undt. m. biler	27-standard	Ws. and commis. trade, exc. of m. vehicles
5200			Detailh. og reparationsvirks. undt. biler		Re. trade and repair work exc. of m. vehicles
	52109	521090	Detailhandel med fødevarer mv.	53-standard	Retail trade of food etc.
	52299	522990	Varehuse og stormagasiner	53-standard	Department stores
	52300	523000	Apoteker, parfumerier og materialister mv.	53-standard	Re. sale of phar. goods, cosmetic art. etc.
	52419	524190	Detailhandel m. beklædning og fodtøj	53-standard	Re. sale of clothing, footwear etc.
	52449	524490	Detailhandel i øvrigt, reparationsvirksomhed mv.	53-standard	Other retail sale, repair work
5500	55000		Hotel- og restaurationsvirksomhed mv.		Hotels and restaurants
		551009	Hoteller mv.	111-standard	Hotels etc.
		553009	Restauranter mv.	111-standard	Restaurants etc.
6			Transportvirksomhed, post og telekommunikation		Transport, storage and communication
6009			Transportvirksomhed		Transport
	60000		Landtransport, rørtransport		Land transport; transport via pipelines
		601000	Jernbaner	601000	Transport via railways
		602100	Bustrafik mv., rutefart	602100	Other scheduled passenger land transport
		602223	Taxi- og turistvognmænd	602200-602300	Taxi operation and coach services
		602409	Fragtvognmænd mv., rørtransport	111-standard	Freight transport by road and via pipelines
	61000	610000	Skibsfart	53-standard	Water transport
	62000	620000	Lufttransport	53-standard	Air transport
	63000		Godsbehandling, havne mv., rejsebureauer		Support. trans. activities; travel agencies
		631130	Hjælpevirksomhed i forb. m. transport, rejsebureauvirksomhed	631100-633040	Cargo handling, harbours etc., travel agencies
		634000	Anden transportformidling	634010-634090	Activities of other transport agencies
6400	64000	640000	Post og telekommunikation	27-standard	Post and telecommunications
7			Finansieringsvirksomhed mv., forretningsservice		Financial intermediation, business activities
6509			Finansierings- og forsikringsvirksomhed		Financial intermediation and insurance etc.
	65000		Finansieringsvirksomhed		Financial intermediation
		651000	Pengeinstitutter	111-standard	Monetary intermediation
		652000	Realkreditinstitutter mv.	111-standard	Other financial intermediation
	66000		Forsikringsvirksomhed		Insurance and pension funding
		660102	Livs- og pensionsforsikring	660100-660290	Life insurance and pension funding
		660300	Anden forsikringsvirksomhed	660310-660390	Non-life insurance
	67000	670000	Servicevirksomhed for finanssektoren mv.	53-standard	Activities auxiliary to finan. intermediat.
7009			Udlejning og ejendomsformidling		Real estate and renting activities
	70000		Ejendomsudlejning og -formidling		Real estate activities
		701109	Ejendomsmæglervirksomhed mv.	7011;7012;7031; 703210	Real estate agents etc.
		702009	Boliger	702010-702030; 703220	Dwellings
		702040	Udlejning af erhvervsjendomme mv.	702040	Letting of non-residential buildings
	71000	710000	Udlejning undtagen af fast ejendom		Renting of machinery and equipment etc.

Bilag 1 (fortsat)

Erhvervsgrupperinger

Grupperinger				Dansk branchekode 1993 (DB93)	
9	27	53	130		
7209			Forretningsservice mv.		Business activities etc.
	72000		Databehandlingsvirksomhed		Computer and related activities
		721009	Databehandlingsvirksomhed bortset fra levering af software mv.	721,723-726	Computer activities exc. software consultancy and supply
		722000	Levering af programmel og konsulentbistand i forb. med software	722000	Software consultancy and supply
	73000		Forskning og udvikling		Research and development
		730001	Forskning og udvikling (markedsmaessig)	NR-definition	Research and development (market)
		730002	Forskning og udvikling (anden ikke-markedsmaessig)	NR-definition	Research and development (other non-market)
	74000		Rådgivningsvirks. mv., rengøringsvirks.		Consultancy etc. and cleaning activities
		741100	Advokatvirksomhed	111-standard	Legal activities
		741200	Revisions- og bogføringsvirksomhed	111-standard	Accounting, book-keeping, auditing etc.
		742009	Rådgivende ingeniører, arkitekter mv.	111-standard	Consulting engineers, architects etc.
		744000	Reklame og markedsføring	111-standard	Advertising
		747000	Rengøringsvirksomhed	111-standard	Industrial cleaning
		748009	Anden forretningsservice	111-standard	Other business activities
8			Offentlige og personlige tjenesteydelser		Public and personal services
	7500	75000	Offentlig administration mv.		Public administration etc.
			751100 Generel offentlig administration	111-standard	General (overall) public service activities
			751209 Offentlig sektoradm. bortset fra vedr. erhverv og infrastruktur mv.	7512;7514;7530	Regulation of public service activities exc. for business
			751300 Offentlig administration vedrørende erhverv, infrastruktur mv.	751300	Regulation of and contribution to more efficient operation of business
			752000 Forsvar, politi og retsvæsen	111-standard	Provision of services to the community
	8000	80000	Undervisning		Education
			801000 Folkeskoler	111-standard	Primary education
			802000 Gymnasier, erhvervsfaglige skoler	111-standard	Secondary education
			803000 Videregående uddannelsesinstitutioner	111-standard	Higher education
			804001 Voksenundervisning mv. (markedsmaessig)	NR-definition	Adult and other education (market)
			804002 Voksenundervisning mv. (anden ikke-markedsmaessig)	NR-definition	Adult and other education (other non-market)
	8519	85109	Sundhedsvæsen mv.		Health care activities
			851100 Hospitaler	111-standard	Hospital activities
			851209 Læger, tandlæger, dyrlæger mv.	111-standard	Medical, dental, veterinary activities etc.
	8539		Sociale institutioner mv.		Social work activities
		85319	853109 Sociale institutioner mv. for børn og unge	53-standard	Social institutions etc. for children
		85329	853209 Sociale institutioner mv. for voksne	53-standard	Social institutions etc. for adults
	9009		Renovation, foreninger og forlystelser mv.		Other community, social and personal act.
		90000	Renovationsvæsen		Sewage and refuse disp. and similar act.
			900010 Kloakvæsen og rensningsanlæg	900010	Sewage removal and disposal
			900020 Renovation og renholdelse	900020	Refuse collection and sanitation
			900030 Lossepladser og forbrændingsanstalter	900030	Refuse dumps and refuse disposal plants
		91000	910000 Organisationer og foreninger	53-standard	Activities of membership organiza. n.e.c.
		92000	Forlystelser, kultur og sport		Recreational, cultural, sporting activities
			920001 Forlystelser, kultur og sport (markedsmaessig)	NR-definition	Recreational, cultural, sporting activities (market)
			920002 Forlystelser, kultur og sport (anden ikke-markedsmaessig)	NR-definition	Recreational, cultural, sporting activities (other non-market)
		93009	Anden servicevirksomhed		Other service activities
			930009 Servicevirksomhed i øvrigt	9300	Service activities n.e.c
			950000 Private husholdninger med ansat medhjælp	950000	Private households with employed persons

Bilag 2 Erhvervsgruppering for det kvartalsvise nationalregnskab

Kvartalsvist nationalregnskab	Kvartalsvist nationalregnskab, revideret	NACE	Danmarks Statistiks 27. standard gruppering	
Landbrug mv.	Landbrug mv.	A	01.09 Landbrug, gartneri og skovbrug	
		B	05.00 Fiskeri mv.	
Råstofudvinding, industri og energi	Råstofudvinding Industri	C	10.09 Råstofudvinding	
		D	15.09 Nærings- og nydelsesmiddelindustri	
			17.09 Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	
			20.09 Træ-, papir- og grafisk industri	
			23.09 Mineralolie-, kemisk- og plastindustri mv.	
			26.00 Sten-, ler- og glasindustri mv.	
			27.09 Jern- og metalindustri	
			36.00 Møbelindustri og anden industri	
			E	40.09 Energi- og vandforsyning
		Bygge- og anlægsvirksomhed	Bygge- og anlægsvirksomhed	F
Handel mv., transport og kommunikation	Handel, hotel- og restaurations- virksomhed mv.	G	50.00 Handel med biler, autoreparation, service- virksomhed	
			51.00 Engros- og agenturhandel undt. m. biler	
			52.00 Detailh. og reparationsvirks. undt. m. biler	
		H	55.00 Hotel- og restaurationsvirksomhed	
		I	60.09 Transportvirksomhed	
			64.00 Post og telekommunikation	
Finansieringsvirksomhed mv., boligbenyttelse, udlejning og forretningsservice	Finansierings- og forsikringsvirksomhed	J	65.09 Finansierings- og forsikringsvirksomhed	
		K (del)	70.09 Udlejning og ejendomsformidling (del)	
			70.09 Udlejning og ejendomsformidling (del)	
			72.09 Forretningsservice mv.	
Offentlige og personlige tjenesteydelser	Offentlige og personlige tjenesteydelser	L	75.00 Offentlig administration mv.	
		M	80.00 Undervisning	
		N	85.19 Sundhedsvæsen mv.	
			85.39 Sociale institutioner mv.	
		O	90.09 Renovation, foreninger og forlystelser mv.	
Indirekte målte finansielle formidlingstjenester	Indirekte målte finansielle formidlingstjenester	-	-	-
Memopost: Offentlig forvaltning og service	Memopost: Offentlig forvaltning og service	-	-	-

Bilag 3

Konsumgrupperinger

Grupperinger			
13	41	72	Varighed
10	110		Fødevarer
		1110	IV Mel, gryn, brød og kager
		1120	IV Kød
		1130	IV Fisk
		1141	IV Æg
		1142	IV Mælk, fløde, yoghurt mv.
		1143	IV Ost
		1150	IV Smør, margarine og olie mv.
		1160	IV Frugt og grøntsager
		1171	IV Kartoffler mv.
		1181	IV Sukker
		1182	IV Flødeis, chokolade og sukkervarer
		1190	IV Salt, krydderier, supper mv.
20			Drikkevarer og tobak
	120		Ikke-alkoholiske drikkevarer
		1210	IV Kaffe, the og kakao
		1220	IV Mineralvand og sodavand
	210		Alkoholiske drikkevarer
		2110	IV Vin og spiritus
		2130	IV Øl
	220	2210	IV Tobak
30			Beklædning og fodtøj
	310		Beklædning
		3110	HV Beklædning
		3140	T Vask, rensning
	320	3200	HV Fodtøj
40			Boligbenyttelse
	410	4100	T Husleje
	420	4200	T Beregnet husleje af egen bolig
	430	4300	T Reparation og vedligeholdelse af boliger
	440		Tjenester i forb. med boliger
		4410	T Renovation mv.
		4430	T Vand og vandaflædningsafgift
45	450		Elektricitet og brændsel
		4510	IV Elektricitet
		4520	IV Gas
		4530	IV Flydende brændsel
		4540	IV Fjernvarme mv.
50			Boligudstyr, husholdningstjenester mv.
	510	5100	V Møbler og gulvtæpper mv.
	520	5200	HV Gardiner, sengelinned mv.
	530		Husholdningsmaskiner mv.
		5310	V Husholdningsmaskiner
		5330	T Reparation af husholdningsmaskiner
	540	5400	HV Service, køkkenudstyr
	550	5500	HV Husholdnings- og haveredskaber
	560		Andre varer og tjenester til husholdningen
		5610	IV Rengøringsmidler mv.
		5620	T Hushjælp mv.
60			Medicin, lægeudgifter o.l.
	610		Medicin, vitaminer, briller mv.
		6111	IV Medicin, vitaminer mv.
		6112	V Briller, høreapparater mv.
	620	6200	T Læge, tandlæge mv.
	630	6300	T Hospitaler, sanatorier
			Food
			Bread and cereals
			Meat
			Fish
			Eggs
			Milk, cream, yoghurt etc.
			Cheese
			Butter, oils and fats
			Fruit and vegetables except potatoes
			Potatoes etc.
			Sugar
			Ice cream, chocolate and confectionery
			Food products n.e.c.
			Beverages and tobacco
			Non-alcoholic beverages
			Coffee, tea and cocoa
			Mineral waters, soft drinks and juices
			Alcoholic beverages
			Wine and spirits
			Beer
			Tobacco
			Clothing and footwear
			Clothing
			Garments and clothing materials etc.
			Laundering, dry cleaning etc.
			Footwear
			Housing
			Actual rentals for housing
			Imputed rentals for housing
			Regular maintenance and repair of the dwelling
			Other services relating to the dwelling
			Refuse collection, other services n.e.c.
			Water supply and sewerage services
			Electricity, gas and other fuels
			Electricity
			Gas
			Liquid fuels
			Hot water, steam etc.
			Furnishing, household equipment etc.
			Furniture, furnishings, carpets etc.
			Household textiles
			Major household appliances and repairs
			Major household appliances
			Repair of major household appliances
			Glass, tableware and household utensils
			Tools and equipment for house and garden
			Goods and services for routine household maintenance
			Non-durable household goods
			Domestic services and home care services
			Medical products, health services
			Medical products, appliances and equipment
			Medical and pharmaceutical products
			Therapeutic appliances and equipment
			Out-patient services
			Hospital services

Bilag 3 (fortsat) Konsumgrupperinger

Grupperinger					
13	41	72	Varighed		
71	710	7100	V	Anskaffelse af køretøjer	Purchase of vehicles
79				Anden transport og kommunikation	Other transport and communication
	720			Drift af individuelle transportmidler	Operation of personal transport equipment
		7210	T	Vedligeholdelse af køretøjer	Maintenance and repairs of motor vehicles
		7220	IV	Benzin og olie til køretøjer	Fuels and lubricants
		7240	T	Biludlejning, køretimer mv.	Other services in respect of personal transport equipment
	730	7300	T	Køb af transportydelse	Transport services
	810	8100	T	Telefon, telefax og porto mv.	Communications
91				Fritidsudstyr, underholdning og rejser	Recreation and culture
	910			Elektronisk fritidsudstyr mv.	Audio-visual, photographic and data proc. equipment etc.
		9110	V	Radio- og tv-apparater mv.	Radio and television sets etc.
		9120	V	Fotoudstyr, videokameraer mv.	Photographic equipment etc.
		9130	V	Pc'ere mv.	Data processing equipment
		9140	HV	Cd'ere, videobånd mv.	Recording media for pictures and sound
		9150	T	Reparation af radio, tv, pc mv.	Repair of a/v and data processing equipment
	920	9200	V	Musikinstrumenter, både mv.	Other major durables for recreation and culture
	930	9300	HV	Sportsudstyr, legetøj, kæledyr mv.	Other recreational items and equipment
	940	9400	T	Forlystelser, tv-licens mv.	Recreational and cultural services
	950			Bøger, blade, papir mv.	Newspapers, books and stationery
		9510	IV	Bøger, aviser og blade	Books, newspapers and periodicals
		9530	HV	Papir og skriveudstyr mv.	Stationery and drawing materials etc.
	960	9600	T	Pakkede ferierejser	Package holidays
97				Andre varer og tjenester	Other goods and services
	970	9700	T	Undervisning	Education
	981	9810	T	Udgifter på restauranter mv.	Catering
	982	9820	T	Udgifter til hoteller mv.	Accommodation services
	991			Personligt pleje	Personal care
		9911	T	Frisører mv.	Hairdressing salons etc.
		9912	HV	Toiletartikler, barbermaskiner mv.	Appliances, articles and products for personal care
	992			Personlige effekter	Personal effects n.e.c.
		9921	V	Smykker og ure mv.	Jewellery, clocks and watches
		9922	HV	Kufferter, tasker mv.	Other personal effects
	993			Sociale foranstaltninger	Social protection services
		9931	T	Plejehjem, dagcentre mv.	Retirement homes, day-care centres etc.
		9932	T	Daginstitutioner for børn	Kindergartens, creches etc.
	994	9940	T	Forsikring	Insurance
	995	9950	T	Finansielle tjensteydelser	Financial services n.e.c.
	996	9960	T	Advokater, andre tjensteydelser	Other services n.e.c.
99				Turistbalance	Balance of tourism, net
	998	9980		Turistindtægter mv.	Consumption of non-residents on the economic territory
	999	9990		Turistudgifter mv.	Consumption of residents in the ROW
			V	Varige	Durable
			HV	Halvvarige	Semi-durable
			IV	Ikke varige	Non-durable
			T	Tjenester	Services

Bilag 4 Ordforklaringer

<i>Aflønning af ansatte</i>	Omfatter lønninger af enhver art, det vil sige også akkord- og overtidsbetaling, tantiemer, lønmodtageres og arbejdsgiveres bidrag til pensionsordninger og andre sociale ordninger samt værdien af naturalydelse. Alle lønninger, der udbetales i Danmark, medregnes uanset modtagerens nationalitet. Hvis lønninger fra udlandet tillægges og lønninger til udlandet fratrækkes, fås de lønninger, der er modtaget af lønmodtagere bosat i Danmark (residente lønmodtagere). Se endvidere afsnit 6.7.1.
<i>Andre løbende overførsler til og fra udlandet</i>	Omfatter ensidige transaktioner mellem udlandet og offentlig forvaltning og service, selskaber eller enkeltpersoner, der er hjemmehørende i Danmark. Endvidere er enkelte poster, der i betalingsbalancestatistikken er behandlet som eksport/import af tjenester, henført til denne gruppe.
<i>Basispriser</i>	Defineres for indenlandsk produktion som prisen af fabrik eksklusive produktskatter, netto. For import er basisprisen defineret som cif-værdien plus told. Også værditilvækst kan defineres i basispriser (s.d.).
<i>Bruttofaktor -indkomst</i>	Er lig med bruttonationalproduktet i faktorpriser. Beregnes ved fra bruttoværditilvæksten i basispriser at fratække andre produktionsskatter, netto.
<i>Bruttonationalindkomst i markedspriser</i>	Denne dannes ved fra bruttonationalproduktet i markedspriser at fradrage formueindkomst (netto) til udlandet, udgifter til aflønning af ansatte (netto) til udlandet samt produktions- og importskatter minus -subsidier (netto) til udlandet.
<i>Bruttonationalprodukt i markedspriser</i>	Fremkommer opgjort fra produktionssiden ved fra produktionsværdien i markedspriser at trække det totale værdi af forbrug i produktionen i køberpriser. Dette begreb kan også opgøres fra indkomstsiden som aflønning af ansatte plus overskud af produktionen og blandet indkomst plus produktionsskatter, netto. Endelig kan det opgøres fra anvendelsessiden som summen af alle endelige anvendelser i køberpriser minus importen af varer (cif) og tjenester.
<i>Bruttoopsparingen</i>	Svarer til den disponible bruttonationalindkomst i markedspriser med fradrag af privat og kollektivt konsum. Bruttoopsparingen bliver derved også lig med bruttoinvesteringerne plus kapitaloverførsler, netto, og fordringserhvervelse, netto.
<i>Bruttovirksomhedsindkomst</i>	Svarer til begrebet løbende udbytte før fordeling og indkomstskat, som det normalt bruges i virksomhedsregnskaber.
<i>Bruttooverskud af produktionen og blandet indkomst</i>	Beregnes som bruttoværditilvæksten i basispriser minus andre produktionsskatter, netto, og aflønning af ansatte. Såfremt forbrug af fast realkapital fratrækkes fås nettooverskud af produktionen og blandet indkomst, der medgår til aflønning af selvstændiges arbejde i egen virksomhed og til forrentning af fremmedkapital mv.
<i>Bruttoværditilvækst i basispriser</i>	Er lig med bruttonationalproduktet i basispriser og opgøres for det enkelte erhverv som produktionsværdien i basispriser minus forbrug i produktionen i køberpriser og er således også lig med summen af andre produktionsskatter, netto, aflønning af ansatte og overskud af produktionen og blandet indkomst. For samfundet som helhed kan bruttoværditilvæksten tillige opgøres som bruttonationalproduktet i markedspriser minus produktskatter, netto.
<i>Disponibel bruttonationalindkomst i markedspriser</i>	Beregnes ved fra bruttonationalindkomsten i markedspriser at trække løbende overførsler mv. (netto) til EU's institutioner og øvrige udland.
<i>Eksport af varer og tjenester</i>	Omfatter dels alle varer (nye eller brugte) som, mod betaling eller gratis, endeligt forlader dansk økonomisk område til et bestemmelsessted i den øvrige verden, dels alle tjenester som residenter enheder leverer til ikke-residenter enheder.

<i>Erhvervsgrupperingen</i>	Er baseret på DB93 og er således sammenlignelig med den erhvervsklassifikation, der i øvrigt anvendes af Danmarks Statistik. I bilag 1 vises sammenhængen mellem nationalregnskabets erhvervsgruppering og DB93.
<i>Faktisk individuelt konsum</i>	Er summen af de private konsumudgifter og de offentlige individuelle konsumudgifter. Denne størrelse viser de samlede udgifter til individuelt konsum og er upåvirket af eventuelle ændringer i fordelingen af betalingen mellem husholdningerne og offentlig forvaltning og service.
<i>Faste bruttoinvesteringer</i>	Omfatter udgifter forbundet med opførelse af nye bygninger (herunder boliger) og anlæg samt køb af transportmidler, maskiner, software og inventar mv. Hertil kommer tilvæksten i landbrugets stambesætninger, anskaffelse af værdigenstande, netto, originalværker indenfor underholdning, kultur og kunst samt efterforskningsboringer.
<i>Forbrug af fast realkapital</i>	Angiver værdien i genanskaffelsespriser af den fysiske og tekniske forringelse af kapitalapparatet.
<i>Forbrug i produktionen</i>	Forbrug i produktionen er værdien af varer og tjenester, der forbruges som input i en produktionsproces, bortset fra faste aktiver, idet forbruget heraf registreres som forbrug af fast realkapital.
<i>Formueindkomst til og fra udlandet</i>	Omfatter fortrinsvis renter af alle lån optaget i udlandet af residente enkeltpersoner, selskaber og offentlig forvaltning og service samt udbytter fra residenter selskaber til ikke-residenter moderselskaber, aktie- eller anpartsindehavere o.l. På tilsvarende måde fremkommer renter og udbytter fra udlandet som indtægt for residenter långivere, moderselskaber osv.
<i>Husholdningskonsum</i>	Består af danske husholdningers udgifter til varer og tjenester såvel i Danmark som i udlandet. Fratrækkes danskeres køb i udlandet (turistudgifter mv.) og tillægges udlandings køb i Danmark (turistindtægter mv.) fås husholdningernes konsum på dansk område.
<i>Ikke-markeds-mæssig aktivitet</i>	Karakteriseres ved at den udføres af offentlig forvaltning og service, af organisationer og foreninger eller af private husholdninger med henblik på "eget" forbrug.
<i>Import af varer og tjenester</i>	Omfatter dels alle varer (nye eller brugte) som mod betaling eller gratis definitivt får adgang til dansk økonomisk område fra den øvrige verden, dels alle tjenester, som ikke-residenter enheder leverer til residenter enheder.
<i>Indirekte målte finansielle formidlingstjenester (FISIM)</i>	Beregnes som forskellen mellem pengeinstitutternes renteindtægter mv. og renteudgifter. I henhold til internationale rekommandationer fratrækkes dette beløb <i>under et</i> fra den erhvervsfordelte bruttoværditilvækst med det formål at kunne medregne renteforskellen i produktionsværdien inden for finansiell virksomhed uden samtidig at behøve at foretage en skønsommæssig fordeling af beløbet på forbrug i produktionen i erhvervene.
<i>Kapitaloverførsler til og fra udlandet</i>	Omfatter ensidige transaktioner af engangskaraktter mellem udlandet og offentlig forvaltning og service, private selskaber eller enkeltpersoner, der er hjemmehørende i Danmark. Der vil således især være tale om investeringstilskud til Grønland og Færøerne eller fra EU samt arv, gaver og erstatninger. U-landshjælpen hører til de løbende overførsler.
<i>Lagerændringer</i>	Omfatter rå- og færdigvarelagre i industri, engros- og detailhandelslagre samt lagerforøgelse af en række varer, der foreligger særlige oplysninger om, først og fremmest landbrugets lagre og øvrige besætningsforskydninger samt EU-interventionslagre i Danmark.

<i>Markedsmæssig aktivitet</i>	Udøves i enheder, hvis formål det er at producere varer og tjenester til afsætning på markedet eller til egen anvendelse normalt med den hensigt at opnå en fortjeneste herved.
<i>Markedspriser</i>	Svarer til køberpriser. Dette værdibegreb anvendes i det danske nationalregnskab kun for totalstørrelser (fx bruttonationalproduktet i markedspriser).
<i>Offentligt individuelt konsum</i>	Er udgifter til ydelser fra offentlig forvaltning og service, der konsumeres af enkeltpersoner, for eksempel en lang række ydelser indenfor undervisnings- og sundhedsområdet.
<i>Offentligt kollektivt konsum</i>	Er udgifter til ydelser, der konsumeres kollektivt, eksempelvis forsvar og retsvæsen.
<i>Offentlig konsumudgift</i>	Består af ydelser (undervisning, hospitalshjælp, retsbeskyttelse, forsvar mv.), som offentlig forvaltning og service stiller til befolkningens rådighed.
<i>Primær bruttoindkomst</i>	Er den indkomst, som residente enheder modtager i kraft af deres direkte deltagelse i produktionsprocessen, og den indkomst, som ejeren af et finansielt aktiv eller naturkapital modtager til gengæld for at stille kapital eller naturkapital til rådighed for en anden institutionel enhed. Primær bruttoindkomst kan kun opgøres for de institutionelle sektorer, idet det for erhverv er umuligt at opdele visse strømme i tilknytning til finansiering (langfristede lån og indlån) og aktiver.
<i>Privat konsum-udgift i alt</i>	Udgøres af summen af husholdningernes konsum i alt og gruppen "Foreninger, organisationer mv.", der omfatter den endelige anvendelse af den ikke-markedsmæssige produktion i non-profit institutioner rettet mod husholdninger (NPISH).
<i>Produktion til eget brug</i>	Omfatter varer eller tjenester, som produceres og beholdes af husholdningerne. Der er typisk tale om landbrugsprodukter, der beholdes af landmanden, boligjenester, der produceres af ejere af egen bolig eller tjenester i hjemmet, der produceres af ansat medhjælp.
<i>Produktions-skatte</i>	Omfatter afgifter på produkter samt andre produktionsskatte. Sidstnævnte består altovervejende af ejendomsskatte samt vægtafgifter på motorkøretøjer anvendt i produktionen.
<i>Real bruttonationalindkomst</i>	Den reale bruttonationalindkomst er et udtryk for realværdien af den indkomst, der tilfalder produktionsfaktorer, hvis ejere er hjemmehørende i Danmark, mens bruttonationalproduktet i faste priser er udtryk for den reale produktion på dansk område. Den reale bruttonationalindkomst dannes ud fra bruttonationalproduktet i faste priser ved at foretage korrektioner for realværdien af nettofaktorindkomster (aflønning af ansatte og formueindkomst samt produktions- og importskatte minus - subsidier) til udlandet samt for ændringer i bytteforholdet. For en gennemgang af metoden til beregning af den reale bruttonationalindkomst samt fortolkningen af dette begreb henvises til bilag 5.
<i>Sociale overførsler i naturalier</i>	Består af individuelle varer og tjenester som offentlig forvaltning og service eller NPISH overfører til de enkelte husholdninger uanset om disse varer og tjenester er indkøbt på markedet eller produceret som ikke-markedsmæssig produktion hos offentlig forvaltning og service eller NPISH.
<i>Subsidier</i>	Omfatter alle løbende overførsler fra offentlig forvaltning og service til virksomheder, dvs. enheder med markedsmæssig produktion.
<i>Værditilvækst</i>	Se bruttoværditilvækst.

Bilag 5 Systematisk oversigt over nationalregnskabet

Grundlag og afgrænsning

- Et helhedsbillede af dansk økonomi* Nationalregnskabet tilstræber at give et helhedsbillede af den samfundsøkonomiske aktivitet. Det viser, hvorledes indkomst skabes som resultat af en produktionsproces, og hvordan denne indkomst dernæst fordeles og omfordeles, før den giver anledning til efterspørgsel efter varer og tjenester til konsum og investering. Da næsten alle aktiviteter har et økonomisk element, må en statistisk belysning af den samfundsøkonomiske aktivitet nødvendigvis suppleres med en nærmere afgrænsning af de aktiviteter, der skal belyses.
- Markedsmæssig aktivitet* De varer og tjenester, der indgår i nationalregnskabet, afgrænses først og fremmest ved, at de skal være produceret med markedsmæssigt salg for øje, dvs. et salg, hvor hensigten normalt er at opnå en fortjeneste. Dette princip er begrundet med, at omsætning af varer og tjenester via et marked sker til markedspriser, der kan opfattes som en objektiv værdiansættelse af de omsatte varer og tjenester.
- Produktion til eget brug* På enkelte områder fraviges princippet om, at kun observerbar markedsmæssig økonomisk aktivitet skal medtages. Således indgår værdien af varer produceret i husholdningerne til eget brug, eksempelvis landmænds forbrug af egne produkter. Derimod indgår værdien af tjenesteydelser produceret i hjemmene til eget brug (eksempelvis madlavning og rengøring i hjemmet) ikke i nationalregnskabet med undtagelse af værdien af ejerbolig ved boligbenyttelse. De medtagne ydelser værdiansættes på grundlag af markedspriser for samme vare eller tjenestetype eller et nærliggende alternativ.
- Anden ikke-markedsmæssig aktivitet* Endvidere er en række andre ikke-markedsmæssige aktiviteter med i nationalregnskabet. Det gælder primært produktionen af offentlige tjenesteydelser. Værdien heraf opgøres som omkostningerne ved at producere tjenesteydelser.
- Grønland og Færøerne er ikke med* Geografisk dækker nationalregnskabet det egentlige Danmark, idet Færøerne og Grønland behandles som udland.
- ENS95* Nationalregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med definitionerne i EU's *Det Europæiske Nationalregnskabssystem, ENS 1995 (ENS95)*, der er en videreudvikling af *System of National Accounts. Brussels/Luxembourg, New York, Paris, Washington, D.C. 1993 (SNA93)*. Erhvervsgrupperingen følger Danmarks Statistiks *Dansk Branchekode 1993 (DB93)*, der er baseret på EU's branchenomenklatur, NACE Rev.1.

I de følgende afsnit gives en nærmere beskrivelse af nationalregnskabet's formelle opbygning samt en række analysemuligheder. Afsnittet Oversigt er en summarisk gennemgang af de dele af nationalregnskabet, der i praksis anvendes mest.

Værdibegreber

Værdien af den ovenfor nævnte markedsmæssige og ikke-markedsmæssige aktivitet er produktionsværdien. Produktionsværdien fratrukket forbrug i produktionen er værditilvæksten. Den kan værdiansættes ved hjælp af tre prisbegreber:

- Markedspriser* Markedspriser er de priser, som produktionsværdiens varer og tjenester rent faktisk omsættes til, altså inklusive produktions- og importskatter og fratrukket subsidier.
- Basispriser* Basispriser fremkommer ved at trække produktskatter, fx moms og punktafgifter, fra markedsprisen og tillægge produktsubsidier. Dette prisbegreb bruges ved opgørelsen af de enkelte erhvervs produktionsværdi og værditilvækst.

Faktorpriser Faktorpriser er basispriser fratrukket andre produktionsskatter, fx vægtafgifter og ejendomsskatter, samt tillagt andre produktionssubsidier.

De økonomiske transaktioner, der omfatter regulære vare- og tjenestestrømme, opgøres både i årets priser (= løbende priser) og faste priser (pt. 1990-priser). Værdier i faste priser anvendes til belysning af den mængdemæssige udvikling.

Brutto- og nettobegreber

Betegnelsen netto anvendes i to betydninger i nationalregnskabet. En nettostørrelse er enten forskellen mellem to bruttostørrelser, fx bruttoindtægter og bruttoudgifter, altså nettoindtægter, eller en bruttostørrelse fratrukket forbrug af fast realkapital (= "afskrivninger"). Forbrug af fast realkapital er et mål for kapitalapparatets fysiske og tekniske forringelse i løbet af en periode.

Oversigt

<i>Forsyningsbalancen</i>	Forsyningsbalancen giver et summarisk billede af de vigtigste realøkonomiske størrelser, der kan udledes af nationalregnskabets system af hovedkonti (jf. nedenfor). Forsyningsbalancen viser værdien af de varer og tjenester, som går til endelig anvendelse samt deres fordeling på efterspørgselskomponenter, dvs. dels den indenlandske endelige anvendelse: privat og offentlig konsumudgift, investeringer og dels eksport af varer og tjenester til udlandet. Denne anvendelse af varer og tjenester er alene mulig, fordi der har været en tilsvarende tilgang, som enten kan stamme fra den værditilvækst, der skabes indenlandsk (bruttonationalproduktet, BNP) eller via tilgang fra udlandet (import).
<i>Den økonomiske vækst</i>	Særlig interesse knytter sig til den reale vækst i BNP, fordi den i daglig tale forbindes med begrebet økonomisk vækst. Et mere velegnet vækstmål er imidlertid væksten i bruttoværditilvæksten i basispriser (herefter blot benævnt bruttoværditilvæksten), dvs. væksten i bruttonationalproduktet ekskl. produktskatter, netto, fordi den viser den økonomiske vækst uafhængig af produktskatter og -subsidier.
<i>Velstandsudviklingen bestemmes i høj grad af produktiviteten</i>	Et lands velstandsudvikling bestemmes i høj grad af udviklingen i produktiviteten, dvs. den reale værditilvækst pr. enhed af indsat produktionsfaktor. Det mest enkle mål for produktiviteten er arbejdskraftproduktiviteten, målt ved den reale værditilvækst (bruttoværditilvæksten i 1990-priser) i forhold til antallet af beskæftigede. Selve resultatet af denne division er uinteressant, da det vil afhænge af det basisår, der anvendes ved fastprisberegningen. Derimod er udviklingen i produktivitetsmålet interessant (jf. figur 2.4 i kapitel 2).
	Bruttoværditilvæksten i faste priser for offentlig forvaltning og service beregnes fra omkostningssiden og består dermed hovedsagelig af lønomkostninger. Udviklingen heri er derfor blot et andet udtryk for beskæftigelsesudviklingen, som sat i forhold til udviklingen i antal ansatte ikke siger noget om produktivitsudviklingen i offentlig forvaltning og service.
<i>Implicitte prisindeks</i>	En række af nationalregnskabets størrelser værdiansættes både i årets priser og faste priser. Forholdet mellem værdiansættelsen i årets priser og faste priser giver de såkaldte implicitte prisindeks.
<i>Inflationsmål</i>	Beregningen af implicitte prisindeks sker for at få et mål for prisudviklingen for en gruppe af varer og tjenester. Det implicitte prisindeks for de varer og tjenester, der indgår i det private konsum anvendes almindeligvis som udtryk for inflationen.
	Prisudviklingen for de varer og tjenester, der er resultatet af den samlede samfundsøkonomiske aktivitet, illustreres ved den årlige procentvise stigning i det implicitte prisindeks for BNP eller bruttoværditilvæksten.

<i>Lønkvote</i>	Lønkvoten angiver den andel af BFI, der tilfalder lønmodtagerne i form af direkte løn-udbetaling og en række indirekte personaleomkostninger (arbejdsgiverbidrag mv.). Resten af BFI tilfalder de øvrige produktionsfaktorer til dækning af forbrug af fast realkapital og som nettoestindkomst. Udviklingen i lønkvoten for økonomien under eet påvirkes både af forskydninger i fordelingen inden for de enkelte erhverv og af forskydninger i erhvervenes indbyrdes betydning i forhold til den samlede bruttofaktorindkomst.
<i>Standardberegnet lønkvote</i>	Forskydninger i erhvervenes indbyrdes betydning kan neutraliseres ved hjælp af en standardberegning. Den standardberegne lønkvote viser for de enkelte år, hvor stor lønkvoten ville have været, hvis erhvervenes indbyrdes betydning havde været uændret og alene lønkvoterne i de enkelte erhverv var ændret siden basisåret for standardberegningen (her 1990). Hvis den standardberegne lønkvote fx er højere end den faktiske lønkvote, er det udtryk for, at erhverv med forholdsvis lav lønkvote har fået en større relativ betydning, dvs. en større andel af den samlede bruttofaktorindkomst.
Hovedkonti	
<i>Hovedkontiene består af ...</i>	Nedenfor gennemgås kontosystemets logiske opbygning, og der ses for forståelsens skyld bort fra forskellen mellem brutto- og nettobegreber samt forskelle i værdibegreber.
<i>... konto for varer og tjenester ...</i>	Konto for varer og tjenester viser værdien af den samlede tilgang af varer og tjenester, dvs. produktionsværdi og import. Tilgangen modsvares pr. definition af den samlede anvendelse, som opdeles i hovedgrupperne forbrug i produktionen, konsumudgift, faste bruttoinvesteringer, lagerforøgelse samt eksport.
<i>... produktionskontoen ...</i>	Produktionskontoen viser nationalproduktet, dvs. den værditilvækst, som er skabt ved hjælp af residente produktionsfaktorer. Nationalproduktet fås ved at trække forbrug i produktionen fra produktionsværdien.
<i>... konto for indkomstdannelse ...</i>	Konto for indkomstdannelse viser hvorledes den i Danmark skabte værditilvækst anvendes til betaling af produktionsskatter, netto, aflønning af ansatte eller tilfalder residente produktionsenheder i form af bruttooverskud af produktionen og blandet indkomst.
<i>... konto for allokering af primær indkomst ...</i>	Til forskel fra konto for indkomstdannelse betragtes i konto for allokering af primær indkomst de residente enheder i deres egenskab af modtagere i modsætning til producenter af indkomst. Således vises bruttooverskud af produktionen og blandet indkomst, der tilfalder residente produktionsenheder, den aflønning som residente lønmodtagere modtager (hvadenten den kommer fra ind- eller udland) og de produktionsskatter, netto, som tilfalder offentlig forvaltning og service (ikke alle produktionsskatter, netto, tilfalder offentlig forvaltning og service, idet en del tilfalder EU-institutioner). Tillægges yderligere formueindkomst fra udlandet, netto, som fortrinsvis består af renter og udbytter, fremkommer bruttonationalindkomsten, BNI.
<i>... konto for fordeling af sekundær indkomst ...</i>	I konto for fordeling af sekundær indkomst tillægges indkomst- og formueskatter samt andre løbende overførsler (herunder U-landshjælp) fra udlandet, netto, hvorved den disponible bruttonationalindkomst fremkommer.
<i>... konto for anvendelse af disponibel indkomst ...</i>	Konto for anvendelse af disponibel indkomst viser anvendelsen af den disponible nationalindkomst til konsum og opsparing. Forskellen mellem konsum og opsparing er forbrugstidspunktet, idet den anvendelse, der sker i samme periode som indkomstska-belsen, er konsum.
<i>... kapitalkontoen ...</i>	Kapitalkontoen viser, hvorledes opsparingen er anvendt til investeringer, investeringstilskud til udlandet eller som fordringserhvervelse, netto. Sidstnævnte er kontoens saldo, der ofte betegnes som 'den finansielle opsparing'. Negativ fordringserhver-

velse, netto er udtryk for, at den disponible nationalindkomst ikke har været tilstrækkelig til at dække periodens konsum og investeringsaktivitet. Da enhver økonomisk transaktion altid er finansieret, er en negativ fordringserhvervelse, netto, ensbetydende med udenlandsk finansiering, dvs. låntagning i udlandet.

... og konto for udlandet Konto for udlandet afrunder nationalregnskabets kontosystem, idet alle transaktioner på de øvrige konti, der er relateret til udlandet, modposteres på denne konto. Saldoen er identisk med saldoen på kapitalkontoen. Den svarer til saldoen på betalingsbalansens løbende poster, når der tages hensyn til, at nationalregnskabet behandler Færøerne og Grønland som udland.

Institutionelle sektorer

Nationalregnskabets detaljerede opdeling af økonomien tjener til at vise den funktionelle og den institutionelle fordeling.

Funktionel opdeling Den funktionelle opdeling giver en økonomisk teknisk beskrivelse af økonomien, idet den viser, hvilke økonomiske enheder der producerer bestemte varer og tjenesteydelser og på hvilken måde. De økonomiske enheder, dvs. primært arbejdsstederne, er henført til erhvervsgrupper. Hovedstørrelser fra den funktionelle opdeling gennemgås i afsnittet erhvervstabel.

Institutionel opdeling Den institutionelle opdeling sigter på at belyse den økonomiske adfærd. Derfor er det de beslutningsdygtige enheder, typisk firmaer, der er udgangspunktet for placeringen i sektorer.

Fire hovedsektorer I det danske nationalregnskab er økonomien delt op i fire hovedsektorer: Selskabssektoren, sektoren for offentlig forvaltning og service, husholdningssektoren og udland. Selskabssektoren er yderligere opdelt i undersektorer.

Sektorkonti For alle økonomiens indenlandske sektorer opstilles konti, som viser sektorens produktion og transaktioner med de øvrige indenlandske sektorer og udlandet, jf. principperne beskrevet i afsnittet om hovedkonti, dog udelades konto for varer og tjenester samt konto for udlandet. En institutionel opsplittning af økonomien medfører, at der på de enkelte konti optræder en række særlige begreber, som ikke findes på hovedkontiene for hele økonomien under eet, idet de indbyrdes transaktioner mellem sektorerne ophæver hinanden ved den summation, der sker, når kontiene konsolideres.

Erhvervstabel

Erhvervstabellen giver en funktionel beskrivelse af økonomien fordelt på erhvervsgrupper. For hver erhvervsgruppe præsenteres følgende hovedstørrelser:

Produktionsværdi Produktionsværdien er værdien af erhvervenes samlede markedsmæssige og ikke-markedsmæssige økonomiske aktivitet.

Bruttoværditilvækst i årets priser Bruttoværditilvæksten, BVT, i årets priser er den indkomst, der tilfalder produktionsfaktorerne som aflønning for den værditilvækst erhvervet selv har skabt via produktionsprocessen.

Bruttoværditilvækst i 1995-priser Bruttoværditilvæksten i 1995-priser er et udtryk for erhvervenes skabelse af værditilvækst, når der ses bort fra prisstigninger siden 1995. Udviklingen i tallene tolkes som den mængdemæssige vækst - altså et mål for økonomisk vækst.

Indirekte målte finansielle formidlingstjenester Indirekte målte finansielle formidlingstjenester er forskellen mellem pengeinstitutternes formueindkomst (renteindtægter mv.) og renteudgifter, dvs. rentemarginalen. Den fratrækkes under eet summen af den erhvervsfordelte BVT.

<i>Aflønning af ansatte</i>	Aflønning af ansatte omfatter enhver form for udbetalt løn, lønmodtageres og arbejdsgiveres bidrag til sociale ordninger samt værdien af naturalieydelser ("frynsegoder"), der udbetales i Danmark uanset modtagerens nationalitet.
<i>Bruttooverskud af produktionen og blandet indkomst</i>	Bruttooverskud af produktionen og blandet indkomst beregnes ved fra bruttoværditilvæksten at fradrage aflønning af ansatte og andre produktionskatter, netto. Det er den indkomst, der er til aflønning af selvstændiges arbejde, aflønning af kapitalapparatet samt forbrug af fast realkapital (afskrivninger). I erhvervet offentlig forvaltning og service er bruttooverskuddet af produktionen lig med forbruget af fast realkapital og nettooverskuddet af produktionen derfor lig nul, idet produktionsværdien pr. konvention måles fra omkostningssiden.
<i>Antal beskæftigede</i>	Antal beskæftigede beregnes som antal beskæftigede vejet med længden af beskæftigelsesperioden. Det er således et gennemsnitsmål, hvori der dog ikke er taget hensyn til, at nogle af de beskæftigede er deltidsbeskæftigede og at andre har merarbejde. Beskæftigelsesmålet kan derfor ikke uden videre tolkes som et mængdemål for den ydede arbejdsindsats.
<i>Lønmodtagere</i>	Lønmodtagere omfatter stillingskategorierne funktionærer samt faglærte og ufaglærte arbejdere. Antallet beregnes efter samme principper som den samlede beskæftigelse. Forskellen mellem antal beskæftigede i alt og lønmodtagerne er de selvstændige og medhjælpende ægtefæller.

Konsumudgift

<i>Privat konsumudgift</i>	De private konsumudgifter består næsten udelukkende af husholdningernes udgifter til køb af varer og tjenesteydelser til direkte forbrug. De private konsumudgifter opdeles i følgende kategorier:
<i>Husholdningernes konsum på dansk område</i>	Husholdningernes konsum på dansk område vises både opdelt efter formål, dvs. på forbrugsgrupper (fødevarer, beklædning osv.), og opdelt efter varighed.
<i>Turistindtægter</i>	Turistindtægter, dvs. udenlandske turisternes forbrug i Danmark.
<i>Turistudgifter</i>	Turistudgifter, dvs. danske turisternes forbrug i udlandet. Summen af husholdningernes konsum på dansk område og deres konsum i udlandet (turistudgifterne) fratrukket turistindtægterne er husholdningernes konsum i alt.
<i>Organisationer og foreninger</i>	Organisationer og foreninger, fx kulturelle foreninger og andre foreninger, som leverer ydelser til husholdningerne.
<i>Offentlig konsumudgift</i>	De offentlige konsumudgifter opdeles i individuelle og kollektive konsumudgifter. Den offentlige forvaltnings udgifter til individuelt konsum er udgifter til ydelser, der konsumeres af enkeltpersoner, for eksempel en lang række ydelser inden for undervisnings- og sundhedsområdet. De kollektive konsumudgifter er udgifter til ydelser, der konsumeres kollektivt, eksempelvis forsvar og retsvæsen.
<i>Faktisk individuelt konsum</i>	Faktisk individuelt konsum er summen af de private konsumudgifter og de offentlige individuelle konsumudgifter. Denne størrelse viser de samlede udgifter til individuelt konsum og er upåvirket af eventuelle ændringer i fordelingen af betalingen mellem husholdningerne og offentlig forvaltning og service.

Investeringer

Investeringerne omfatter både faste investeringer og lagerforøgelser.

- Faste investeringer* Faste investeringer er udgifter til varige goder. Varige goder er goder, der erhverves med henblik på benyttelse i produktionsprocessen i mere end et år, fx udgifter til anskaffelse af maskiner og inventar og til opførelse af bygninger. De faste investeringer opgøres både brutto og netto. Forskellen er, som tidligere nævnt, forbrug af fast real-kapital.
- Lagerforøgelser* Lagerforøgelser er værdien af den mængdemæssige stigning i erhvervenes varebeholdninger, fx forøgelsen af rå- og færdigvarelagre i industrien og i engros og detailhandel.

Bilag 6 Beregning af den reale nationalindkomst

Et land kan blive mere velstående ved at producere mere. En anden måde er imidlertid at bytte sig til højere velstand. Det sker, hvis bytteforholdet, dvs. forholdet mellem eksport- og importpriser, forbedres. Hvis priserne på de varer og tjenester der eksporteres stiger mere end priserne på de varer og tjenester der importeres, vil landet kunne få en større mængde import for en given mængde eksport. Disse aspekter belyses gennem beregninger af den reale nationalindkomst.

BNP som produktion Det er velkendt, at bruttonationalproduktet (BNP) er identisk med de indenlandske endelige anvendelser plus nettoeksporten. Dette kan skrives

$$(1) \text{ BNP} = \begin{array}{l} \text{Forbrug} \\ + \text{ Investering} \\ + \text{ Eksport} \\ - \text{ Import} \end{array}$$

Traditionelt tolkes dette som, at den *samlede produktion* af varer og tjenester på dansk område er identisk med forbruget af varer og tjenester, investeringerne i varer og tjenester og nettoeksporten (eksport - import) af varer og tjenester.

BNP som indkomst BNP kan imidlertid også opfattes som værdien af den *samlede indkomst* skabt på dansk område. Identiteten (1) kan ud fra denne synsvinkel opfattes som

$$(2) \text{ BNP} = \begin{array}{l} \text{Indkomst anvendt til forbrug} \\ + \text{ Indkomst anvendt til investering} \\ + \text{ Indkomstoverskud over for udlandet} \end{array}$$

Indkomstoverskuddet over for udlandet er resultatet af eksporten og importen af varer og tjenester. Det har samme værdi som overskuddet på vare- og tjenestebalancen (nettoeksporten), dvs. indtægterne fra eksporten fratrukket udgifterne til importen. Begrebet adskiller sig fra den faktiske finansielle opsparring over for udlandet, fordringserhvervelsen, netto, ved at der ikke er korrigeret for aflønning af ansatte, formueindkomst, skatter og andre løbende overførsler til og fra udlandet.

Faste priser og real købekraft

Ved den traditionelle fastprisberegning af BNP opsplittes værdierne af den samlede produktion og anvendelse af varer og tjenester i en pris- og mængdekomponent. Værdierne i faste priser vil herefter afspejle udviklingen i mængden af producerede eller anvendte varer og tjenester.

BNP i faste priser Benævnes forbruget C, investeringerne I, eksporten X og importen M, kan den til (1) svarende identitet i faste priser skrives

$$(3) \text{ BNP}_{\text{faste priser}} = \frac{C}{P_C} + \frac{I}{P_I} + \left(\frac{X}{P_X} - \frac{M}{P_M} \right)$$

hvor P_J er prisindekset for anvendelseskategori J.

Den reale købekraft af BNP Betragtes BNP derimod som værdien af den *samlede indkomst* bliver det interessant at beregne udviklingen i den *reale købekraft* af denne indkomst. Karakteren af en sådan beregning adskiller sig fundamentalt fra de almindelige fastprisberegninger, hvor valget af prisindeks i princippet er entydigt bestemt som prisindekset for den pågældende vare eller tjeneste. Ved beregningen af den reale købekraft er valget af prisindeks ikke entydigt, men afhænger af anvendelsen af indkomsten.

Betragtes udtryk (2) forekommer det rimeligt at anvende P_C og P_I til de andele af indkomsten, der anvendes til henholdsvis forbrug og investering. Anderledes problemfyldt er valget af deflator til indkomstoverskuddet over for udlandet, idet dette indkomstoverskud jo netop ikke anvendes.

I det danske nationalregnskab er det valgt at benytte importprisindekset (P_M) til deflatering af indkomstoverskuddet over for udlandet. Dette valg begrundes med at indkomsten fra afsætningen af varer og tjenester til udlandet anvendes til at finansiere importen.

Den til (2) svarende værdi af den reale købekraft af BNP kan herefter skrives som

$$(4) \text{ BNP}_{\text{real købekraft}} = \frac{C}{P_C} + \frac{I}{P_I} + \left(\frac{X}{P_M} - \frac{M}{P_M} \right)$$

Bytteforholdseffekten

Forskellen mellem værdien af BNP's reale købekraft (4) og værdien af BNP i faste priser (3) er den reale effekt af ændringer i bytteforholdet over for udlandet.

*Reale bytteforholds-
gevinster*

Denne reale værdi af ændringer i bytteforholdet bliver i det danske nationalregnskab til

(5) Realværdi af ændringer i bytteforholdet

$$\begin{aligned} &= (4) - (3) \\ &= \text{BNP}_{\text{real købekraft}} - \text{BNP}_{\text{faste priser}} \\ &= \frac{X}{P_M} - \frac{X}{P_X} \end{aligned}$$

Den reale værdi af ændringer i bytteforholdet beregnes således som den forskel der er mellem værdien i årets priser af eksporten deflateret med henholdsvis prisindekset for import (P_M) og prisindekset for eksport (P_X). Det fremgår endvidere, at hvis importprisindekset er større end eksportprisindekset, er værdien negativ.

Beregningerne af den reale værdi af ændringerne i bytteforholdet er vist i tabel 3.4 og i tabel 4.6 ("Justering for bytteforholdseffekter"). Disse beregninger er foretaget med 1995 som basisår. Det indebærer, at i året 1995 er $P_M = P_X = 100$, således at værdien er nul. Værdierne i de øvrige år angiver derfor den reale værdi af ændringerne i bytteforholdet i forhold til 1995.

Real bruttonationalindkomst og real disponibel bruttonationalindkomst

*Bruttonational-
indkomsten, BNI*

Bruttonationalindkomsten (BNI) beregnes ved at korrigere BNP med værdien af aflønning af ansatte, formueindkomst og produktions- og importskatter minus produktionssubsidier til og fra udlandet. Mens BNP viser værdien af den samlede indkomst, der er skabt på dansk område, viser BNI værdien af den samlede indkomst som danske residerter råder over.

*Disponibel brutto-
nationalindkomst*

Korrigeres der endvidere for de løbende overførsler (u-landshjælp, nettoindtægter fra EU mv.) fremkommer værdien af den disponible bruttonationalindkomst (disponibel

BNI). Disponibel BNI er således et udtryk for værdien af den disponible indkomst danske residerter kan tillade sig at anvende til konsum og investering, forudsat at udlandskontoens løbende poster er i balance, dvs. saldoen = 0.

Real BNI Beregningen af den reale bruttonationalindkomst (real BNI) sker ved at korrigere $BNP_{\text{real købekraft}}$ med realværdien af den nettoindkomst der er forårsaget af aflønning af ansatte, formueindkomst og produktions- og importskatter minus produktionsubsidier fra udlandet, netto. Anvendes atter importprisindekset til deflateringen haves

$$\begin{aligned} (6) \text{ Real BNI} &= BNP_{\text{real købekraft}} + \frac{\text{Aflønning af ansatte mv. fra udlandet}}{P_M} \\ &= BNP_{\text{faste priser}} + \left(\frac{X}{P_M} - \frac{X}{P_X} \right) \\ &\quad + \frac{\text{Aflønning af ansatte mv. fra udlandet}}{P_M} \end{aligned}$$

Real disponibel BNI Deflateres endvidere de løbende overførsler fra udlandet, netto med importprisindekset, kan den reale disponible bruttonationalindkomst udtrykkes

$$(7) \text{ Real disponibel BNI} = \text{real BNI} + \frac{\text{løb. overf. fra udlandet}}{P_M}$$

Real disponibel BNI er værdien af den reale købekraft af den disponible indkomst som danske residerter kan tillade sig at anvende til konsum og investering, hvis udlandskontoens løbende poster er i balance.

Oversigt **Sammenfattende kan følgende oversigt opstilles**

BNP, faste priser	(produktionen på dansk område i faste priser)
+ $(X/P_M - X/P_X)$	(den reale værdi af bytteforholdsgevinster)
= BNP, real købekraft	(den reale købekraft af indkomst skabt på dansk område)
+ Aflønning af ansatte mv. fra udl./ P_M	(den reale værdi af nettoindkomsten fra aflønning af ansatte, formueindkomst og skatter fra udlandet, netto)
= real BNI	(real købekraft af danskernes indkomster)
+ løb. overf. fra udl./ P_M	(den reale værdi af løbende overførsler fra udlandet)
= real disponibel BNI	(real købekraft af danskernes disponible indkomst)

Bilag 7 Beregning af lønkvoter

Bruttofaktorindkomstens fordeling på aflønning af ansatte (inkl. arbejdsgiverbidrag) på den ene side og bruttooverskud af produktion og blandet indkomst på den anden side (den funktionelle indkomstfordeling) kan belyses ved beregning af lønkvoter. Ved lønkvoten forstås den procentvise andel af bruttofaktorindkomsten, der går til aflønning af ansatte.

Lønkvoten for erhverv Lønkvoten beregnes for hver af de 130 erhverv der indgår i nationalregnskabet. Betegnes lønkvoten for det i'te erhverv i år t k_{it} , beregnes erhvervets lønkvote som

$$(1) \quad k_{it} = \frac{l_{it}}{b_{it}} \times 100, \quad i = 1, 2, \dots, 130$$

hvor l angiver aflønning af ansatte og b bruttofaktorindkomsten.

Lønkvoten for grupper af erhverv For hovedgrupper af erhverv beregnes lønkvoten tilsvarende som forholdet mellem summen af aflønning af ansatte og summen af bruttofaktorindkomsterne i de erhverv, der indgår i hovedgruppen.

Lønkvoten for hovedgruppe j i år t kan derfor skrives som

$$(2) \quad k_{jt} = \frac{\sum_i l_{it}}{\sum_i b_{it}} \times 100,$$

hvor summeringen sker over de erhverv, der indgår i hovedgruppe j .

Da $l_{it} = \frac{k_{it}}{100} \times b_{it}$, kan (2) omskrives til

$$(3) \quad k_{jt} = \sum_i k_{it} \times \frac{b_{it}}{\sum_i b_{it}} = \sum_i k_{it} \times v_{ijt},$$

hvor $v_{ijt} = \frac{b_{it}}{\sum_i b_{it}}$ betegner det i'te erhvervs andel af hovedgruppe j 's samlede

bruttofaktorindkomst. Lønkvoten for en erhvervshovedgruppe kan således opfattes som en sammenvejning af de enkelte erhvervs lønkvoter (k_{it}) med bruttofaktorindkomstandelene som vægte.

Lønkvoten for hele økonomien Ved beregning af økonomiens samlede lønkvote må der tages stilling til, hvorledes den negative bruttofaktorindkomst for indirekte målte finansielle formidlingstjenester (FISIM) skal behandles. Da denne korrektionspost netop fremkommer fordi FISIM ikke fordeles på erhverv, har den ikke kunnet indgå i beregningen af de erhvervsfordelte lønkvoter, hvorimod den naturligt må indgå i den samlede lønkvote, der derfor bliver

$$(4) \quad K_{st} = \frac{\sum_i l_{it}}{\sum_i b_{it} - r_t} \times 100 = \frac{\sum_i b_{it}}{\sum_i b_{it} - r_t} \sum_i k_{it} \times v_{ist},$$

$$i = 1, 2, \dots, 130$$

hvor r_t angiver værdien af FISIM i år t . Det bemærkes, at den samlede lønkvote er større end den sammenvejede lønkvote for de 130 erhverv.

Standardberegnete lønkvoter Udviklingen i lønkvoter for hovedgrupper af erhverv og den samlede lønkvote kan være påvirket af dels ændrede funktionelle fordelinger inden for hvert enkelt af de 130 erhverv, dels forskydninger mellem erhverv med forskellige lønkvoter. Sidstnævnte effekt kan elimineres ved en såkaldt standardberegning af lønkvoterne, hvorved erhvervenes lønkvoter i det aktuelle år sammenvejes på grundlag af bruttofaktoriindkomsterne i et givet år, basisåret. De standardberegnete lønkvoter belyser således den del af udviklingen i lønkvoten, der kan tilskrives ændrede funktionelle fordelinger inden for hvert enkelt af de 130 erhverv.

Standardberegnet lønkvote for erhvervsgrupper Som basisår for standardberegningen anvendes 1995. Den standardberegnete lønkvote for erhvervshovedgruppe j i år t , Stk_{jt} , kan derfor analogt med (2) skrives som

$$(5) \quad Stk_{jt} = \sum_i k_{it} x v_{ij95},$$

hvor v_{ij90} angiver det i 'te erhvervs andel af bruttofaktoriindkomsten i hovedgruppe j i 1990.

Standardberegnet lønkvote for hele økonomien For den samlede økonomi er den standardberegnete lønkvote analogt med (4) beregnet som

$$(6) \quad Stk_{st} = \frac{\sum_i b_{it}}{\sum_i b_{it} - r_t} \sum_i k_{it} x v_{is95}$$

Det fremgår, at inddragelsen af FISIM i (6) sker på grundlag af forholdene i det løbende år, og ikke - som man umiddelbart ville forvente - forholdene i basisåret. Denne fremgangsmåde er valgt, fordi man herved på den mest hensigtsmæssige måde får taget hensyn til, at FISIM blot er en udgift til forbrug i produktion, der ikke har kunnet fordeles på erhverv. Tænkte man sig, at en sådan fordeling faktisk var foretaget, ville lønkvoterne i de enkelte erhverv have været tilsvarende større, både i basisåret og i de løbende år.

Implikationerne af den valgte fremgangsmåde klargøres bedst ved et tankeeksperiment: Hvis den eneste forskel mellem basisåret og det løbende år består i, at FISIM er blevet fordoblet, vil såvel den samlede lønkvote (jf. formel 4) som den samlede standardberegnete lønkvote (jf. formel 6) udvise stigning på trods af, at lønkvoterne for hvert enkelt af de 130 erhverv er uændrede. Havde korrektionsfaktoren for FISIM i (6) været beregnet ud fra forholdene i basisåret, ville den samlede standardberegnete lønkvote ikke have ændret sig. Men rent faktisk ville der i det løbende år være sket en stigning i de enkelte erhvervs lønkvote, hvis FISIM havde været fordelt, og det er hensigtsmæssigt at dette afspejles i den standardberegnete lønkvote, hvad der netop sikres ved anvendelse af formel (6).